

EESTI NSV TEATAJA

Eesti NSV Ülemnõukogu seaduste, Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määruste ja korralduste, Eesti NSV Rahvakomissaride käskkirjade ja juhendite, Eesti NSV maakondade ja linnade tööraha saadikute Nõukogude ja nende täitevkomiteede otsuste ja korralduste kogu.

Nr. 1

1. oktoobril

1944

I.

- Art. 1. ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee määrus okupatsioonieagsete seaduste, otsuste, määruste ja korralduste tühistamise kohta.
2. ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee määrus ENSV-s 1940/41. aastal välja antud seadluste, seaduste, määruste ja otsuste kehtestamise kohta.
3. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Arnold Veimer'i nimetamise kohta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimeheks.

II.

4. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus Nõukogude asutiste, ettevõtete, organisatsioonide ja peremehe vara ning mõningat liiki trofeede kohta.
5. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus sõjalise tegevuse läbi vigastatud või purustatud hoonete ja ehitiste hooldamise ja taastamise üldiste juhiste kohta. — Lisa.
6. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus inventariseerimise ja arvestamise korraldamise kohta vabastatud Eesti NSV territooriumil.
7. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus nr. 221.

I.

1. ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee määrus.

Tühistada kõik seadused, otsused, määrused ja korraldused, mis saksa okupatsioonivõimude poolt, sealhulgas ka saksa fašistide käsilaste, nn. „Eesti omavalitsuse“ poolt Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi territooriumil välja on antud.

ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees
J. Vares.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimehe kt. O. Sepre.

Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee sekretär N. Karotamm.

7. septembril 1944.

2. ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi, ENSV Rahvakomissaride Nõukogu ja Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee määrus.

Panna uuesti kehtima kõik saksa okupatsioonivõimude poolt, sealhulgas ka saksa fašistlike käsilaste, nn. „Eesti omavalitsuse“ poolt ajutiselt tühistatud seadlused, seadused, määrused ja otsused, mis Eesti Nõukogude Sotsialistlikus Vabariigis 1940/41. aastal kuni saksa okupatsioonini välja anti, kuivõrd nad pole muudetud või tühistatud Nõukogude võimu organite sellekohaste otsustega.

ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi Esimees
J. Vares.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimehe kt. O. Sepre.

Eestimaa Kommunistliku (bolševike) Partei Keskkomitee sekretär N. Karotamm.

7. septembril 1944. a.

3. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus

sm. Arnold Veimer'i nimetamise kohta Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimeheks.

Nimetada sm. Arnold Veimer Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimeheks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Esimees J. Vares.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi
Sekretär V. Telling.

Tallinn, 26. septembril 1944.

II.

4. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus.

Nõukogude asutiste, ettevõtete, organisatsioonide ja peremeheta varade ning mõningat liiki trofede kohta.

Saksa okupantidest vabastatud Eesti NSV territooriumil leiduvate riiklike, ühiskondlike ja kooperatiivsete asutiste, ettevõtete ning organisatsioonide varade, peremeheta varade ja allpool loetletud trofede arvelevõtmise ja kasutamise kohta paneb Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu kehtima järgmised eeskirjad.

§ 1. Vabastatud maa-alal leiduvate riiklike, ühiskondlike ja kooperatiivsete asutiste, ettevõtete ning organisatsioonide varad ja materiaalsed väärtused võetakse arvele samade asutiste ja ettevõtete ning organisatsioonide poolt, kes neid varasid valdasid enne saksa okupatsiooni 1941. aastal, välja arvatud need varad, milliste edaspidise kasutamise küsimus on Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu sellekohaste määrustega teisiti korraldatud.

§ 2. Kõik peremeheta ja ajutiselt äraolijate kodanike varad ja materiaalsed väärtused, mis avastatakse kohalike täitevkomiteede ja teiste nõukogude asutiste ning üksikute kodanikkude poolt, samuti ka Punaarmee trofee-organite poolt arvele võtmata jäänud trofeed võetakse kohalike täitevkomiteede korraldusse — toimimiseks käesoleva määruse § 3, 4, 7 ja 8 ettenähtud korras.

§ 3. Kohalike täitevkomiteede korraldusse võetud varade suhtes on täitevkomitee kohustatud:

- tarvitusele võtma abinõud avastatud varade ja materiaalsete väärtuste (hoonete, masinate, tööriistade, materjalide, toorainete, loomade, vilja ja kaupade ning muude varade) säilitamiseks ja kõrvaldamise vältimiseks;
- välja selgitama, kelle valduses need varad olid enne saksa okupatsiooni 1941. a., ja tarvitusele võtma abinõud nendele varade tagasiandmiseks, kui võrd see on võimalik;

- tarvitusele võtma abinõud evakueerunute, Punaarmee teenivate ja ka saksa okupatsiooni tagajärjel oma allalisest elukohast lahkuma sunnitud kodanike varade kaitsmiseks, vastavatel juhtumitel ka välja selgitama selliseid varasid kõrvaldanud isikuid ja viimaseid kohtulikule vastutusele võtma.

§ 4. Kohalike täitevkomiteede korraldusse võetud varade kohta koostatakse nimestik, kusjuures varasid hindab komisjon, kuhu saadavad oma esindajad: kohalik täitevkomitee, maakonna täitevkomitee rahandusosakond, võimaluse korral aga ka asutis, kellele varad üle antakse. Üleskirjutus ja hindamine toimub selleks antud erijuhendi kohaselt.

§ 5. Kõik asutised, ettevõtted ja organisatsioonid on kohustatud oma valdusesse võetud varasid inventariseerima ja varade väärtusi üles võtma oma bilanssi.

§ 6. Kõik trofee-jõuvankrid, traktorid, transportvahendid, mis Eesti NSV territooriumil vaenlase poolt maha jäetud ning Punaarmee trofee-organite ja teiste poolt avastatud, lähevad üle Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldusse. Punaarmee väeosade trofee-organite poolt mittevajalikena arvele võtmata jäänud trofeed antakse üle kohalikkude täitevkomiteede poolt maakonna täitevkomiteede korraldusse.

§ 7. Arstimid ja ravivahendid antakse üle maakonna täitevkomitee tervishoiu-osakonna korraldusse.

§ 8. Kõik teised varad, mis ei käi käesoleva määruse § 4 p. b ja c alla, kuuluvad realiseerimisel peremeheta ja vaibevara kohta kehtivate eeskirjade kohaselt (TsK § 68 ja 433).

§ 9. Vaieldavate küsimuste ja kaebuste lahendamiseks moodustatakse Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu poolt Riigivarade Arvelevõtmise Peakomisjon, missuguse esimeheks on Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu Esimehe Asetäitja ja liikmeiks esindajad:

- 1) Riiklikust Plaanimis komisjonist,
- 2) Rahanduse Rahvakomissariaadist,
- 3) Riigikontrolli Rahvakomissariaadist.

Komisjoni istungeist kutsutakse osa võtma Eesti NSV Prokuratuuri esindaja, kusjuures viimase mitteilumumine ei takista asja otsustamist.

§ 10. Käesoleva määruse teostamiseks annab Riigivarade Arvelevõtmise Peakomisjon juhendeid ja korraldusi.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimehe Asetäitja A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja eest A. Tamarkin.

Leningrad, 20. märtsil 1944. Nr. 51a.

5. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

sõjalise tegevuse läbi vigastatud või purustatud hoonete ja ehitiste hooldamise ja taastamise üldiste juhiste kohta.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

Kehtestada „Sõjalise tegevuse läbi vigastatud või purustatud hoonete ja ehitiste hooldamise ja taastamise üldised juhised“ vastavalt lisale.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimehe Kohustetäitja O. Sepre.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borkman.

Leningrad, 23. juunil 1944. Nr. 84.

Lisa

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
23. juuni 1944 määruse nr. 84 juurde.

Sõjalise tegevuse läbi vigastatud või purustatud hoonete ja ehitiste hooldamise ja taastamise üldised juhised.

I

Purustatud või mahajäetud varade valve alla võtmise ja hooldamise juhised.

§ 1. Mahajäetud varade valve alla võtmist ja hooldust teostavad linnade ja valdade täitevkomiteed oma halduspiirides.

§ 2. Valve ja hoolduse alla võetakse riigile, ühiskondlikele ettevõtetele ja organisatsioonidele kuuluvad või valdajate poolt mahajäetud ning käesolevas juhendis loetletud varad, mille arvele võtmisele pole veel asunud need asutised, ettevõtted ja organisatsioonid, kes neid varasid valdasid enne saksa okupatsiooni 1941. a. ja milliste seisukord ja väärtus majanduslikult õigustab nende valve ja hoolduse alla võtmist:

- 1) ühis- ja seltskondlikud hooned ja nende sisustus,
- 2) tööstushooned ja nende sisseseaded,
- 3) eluhooned, nende sisustus ning muud koduse majapidamise tarbeasjad,
- 4) igasugused töömasinad ja transpordivahendid,
- 5) põllumajanduslikud ettevõtted,
- 6) kaubanduslikud ettevõtted,
- 7) materjalide ja toorainete laod.

§ 3. Valve ja hoolduse korraldamiseks iga valla või linna täitevkomitee moodustab komisjoni, kelle töö korraldamine allub otseselt täitevkomitee esimehele.

§ 4. Tallinna, Tartu, Narva ja Pärnu linnades mahajäetud varade valveks ja hoolduseks jaotatakse linna maa-ala rajoonideks, mille piirid on identsed Elamuvalitsuse rajoonide piiridega. Varade valve ja hoolduse korraldamiseks moodustatakse neis rajoonides täitevkomitee poolt komisjon, kelle esimeheks on soovitatav määrata vastava rajooni elamuinspektuuri inspektor.

§ 5. Iga purustatud või mahajäetud vara valve alla võtmise juures koostatakse akt vara seisukorra kohta vara valve alla võtmise momendil. Akt kirjutatakse alla varade hoolduse üldkorraldaja ja 2 juurdekutsutud isiku poolt hiljemalt 3 päeva jooksul arvates tegelikust vara valve alla võtmise momendist.

§ 6. Olenevalt vara seisukorrast ja väärtusest võib varade valve alla võtmist ja hooldust korraldada alljärgnevatel viisidel:

- a) sõjaväeosade kaasabil,
- b) miilitsavõimude kaasabil,
- c) valvet teostada valvurite (eraisikute) kaudu,
- d) valve alla võetavad varad piirata piirdeaiaga,
- e) hoonete uste lukustamise ja sissepääsuavade kinnilöömisega,
- f) üksikute transporditavate varade koondamisega ladudesse jne. jne.

§ 7. Varade valve ja hoolduse alla võtmisest on täitevkomitee kohustatud kohe informeerima varanduse omanikke või valdajaid (asutisi, ettevõtteid või isikuid), kes neid varasid valdasid enne saksa okupatsiooni 1941. a., kui võrd see on võimalik ja vajalik.

§ 8. Käesoleva juhise alusel moodustatud purustatud või mahajäetud varade valve alla võtmise ja hoolduse komisjonide poolt teostatud varade hooldus lõpetatakse varade üleandmisega nende omanikele või valdajatele. Üleandmise kohta koostatakse üleandmise akt.

Komisjon peab lõpetama oma tegevuse hiljemalt 6 kuu jooksul arvates komisjoni moodustamise päevast.

Varade omanike või valdajate puudumisel küsimus varade üleandmisest või nende edasisest hooldusest esitatakse komisjoni poolt linna või valla täitevkomiteele toimimiseks Nõukogude asutiste, ettevõtete, organisatsioonide ja perekoheta varade ning mõnda liiki trofeede kohta kehtima pandud ENSV RKN määruse nr. 51a 1944. a. järgi.

§ 9. Hooldatava vara kasutamine enne vara üleandmist omanikele või valdajatele võib toimuda ainult linna või valla täitevkomitee esimehe otsuse põhjal.

II

Taastamistööde organiseerimise ja teostamise üldised juhised.

1. Juhise määritlus ja rakendamise ulatus.

§ 1. Juhis käsitleb elu- ja tööstushoonete ning ehitiste sõjalise tegevuse läbi purustatud või vigastatud ehituslike elementide ja sanitaartehniliste seadmete taastamist, remonti ja kõvendamist.

Juhis on ette nähtud ehitusi projekteerivaile ja teostavaile organisatsioonidele.

§ 2. Juhis jaotab purustused kahte liiki:

- a) hoonete või ehitisosade täielik purunemine.

Sel juhul

1) tööstushoonete taastamistöö seisneb purustataud konstruktsioonide lammutamises, koristamises ja nende asemele uute lihtsamate konstruktsioonide ehitamises (soovitav kasutada lihtsustatud konstruktsioonidega tööstushoonete tüüpprojekte),

2) eluhoonete juures taastamistöö seisneb ainult purustuste avariiseisukorra kõrvaldamises, kuna uute konstruktsioonide ehitamine peab sündima tavalises korras;

- b) hoonete või ehitiste üksikute konstruktsioonide osaline purunemine või vigastus.

Sel juhul taastamistööd seisnevad vigastatud konstruktsioonide osalises asendamises, remonteerimises ja kõvendamises.

§ 3. Purustatud hoonete või ehitiste täielik taastamine nõuab real juhtudel tavaliste ehitustööde teostamist, mille projekteerimine ja teostamine peab toimuma vastavalt sõjaaja tingimustes projekteerimise ja ehitamise juhisele, projekteerimismäärdele ja tehnilistele tingimustele, aga samuti vastavalt üldehituslike ja spetsiaaltööde teostamise ja vastuvõtmise tehnilistele tingimustele.

Käesolevad juhised käsitlevad ainult neid taastamistöid, mis lihtsate ehitusvõtete kasutamisega ja lühikese aja jooksul võimaldavad muuta hoonet või ehitist ajutiselt (sõja kestel ja mõningad aastad pärast sõda) kasutamiskõlblikuks.

2. Ettevalmistus taastamistöödeks.

§ 4. Taastamistöid võidakse läbi viia kas vahetult pärast ehitise vigastamist põhjustanud sõjategevuse lõppu või mõne aja möödumisel.

Esimesel juhul on vaja viivitamatult:

- a) kindlaks teha aegsüütepommide, süripriiside jt. olemasolu, katelde lõhkemise võimalused, põlevate materjalide süttimisvõimalused jne. ja koos õhukaitse avariitoimkonna või sõjaväeosade kaasabigakõrvaldada need hädaohud;

- b) selgitada, kas ei ole vigastuste ja varisemiste levimise hädaohu terveksjäänud hooneosadele või naaberhoonetele ja -ehitistele. Hoida eemal inimesed varisemisest ohustatud maa-aladelt ja sõiduteedelt. Võtta tarvitusele abinõud vigastuste lokaliseerimiseks, üles seades ajutised kõvendused ja toed, või ettevaatlikku eemaldamise ning lammutamise teel kõrvaldada variseda ähvardavad konstruktsioonid ja hooneosad;

- c) selgitada, kas ei ole mitte inimesi hoone rusude all või kinnivarisenud keldrites ja varjendites. Viimasel juhul viivitamatult:

1) teatada sellest meditsiin-teenistusorganitele,

2) asuda keldrite ja varjendite sissekäikude (uksed, aknad jne.) vabastamisele, samuti läbikäikude puhastamisele ja rajamisele selleks, et oleks võimalik välja tuua inimesi. Need läbikäigud kaitsta teistkordsete täisvarisemiste vastu. Puhastatud läbikäikude juurde seada valve.

Kui rusude alla on mattunud inimesi, tuleb rusude kõrvaldamisel talitada äärmise ettevaatusega, et mitte esile kutsuda kohalikke rusude varisemisi, mis võiksid endaga kaasa tuua inimohvreid rusude alla mattunud inimeste seas;

- d) välja lülida purustatud ehitisosadest veejuhtmed, keskküte, gaasijuhtmed ja elektrikaablid;

- e) tagada võimalused tulekahju kustutamiseks, andes selleks tarvilikul hulgal vett;

- f) võtta tarvitusele abinõud veevoolu kõrvaldamiseks, et vältida ehitiste uhtumist.

Edasisele ettevalmistusele taastamistöode läbiviimiseks võib asuda ainult pärast käesolevas paragrahvis loetletud abinõude tarvituselevõtmist.

§ 5. Taastamistöode ettevalmistust tuleb alata ehitise või hoone purustatud või vigastatud osade kõigi konstruktsioonide detailse ülevaatusena selleks, et kindlaks teha nende taastamisviise.

Vigastatud hoone või ehitise ülevaatusel on tarvilik:

- a) kindlaks teha hoone või ehitise konstruktiivne skeem, oluliste kandekonstruktsioo-

- nide materjalid, sammaste vahekaugus, katete ning lagede fermide ja talade avade suurused, korruste kõrgused ja teised ehitise põhimõõdud;
- b) kindlaks teha peakandekonstruktsioonid ja nende elemendid, mis toetavad teisi ehitise või konstruktsioone. Kindlaks teha jõudude ülekandmise skeem ühelt elemendilt teisele;
 - c) järele uurida vundamentide ja aluste seisukord;
 - d) kontrollida hoonete või nende üksikute osade püsivust tagavate sidemete (fermidevahelised horisontaal- ja vertikaalsidemed, lagede ühendus seintega, ankru, kontraforsid jne.) olemasolu ja säilimist;
 - e) kindlaks teha, kas müüritus on kandvaks seinaks või ainult karkassi täide; kindlaks teha ta seisukord;
 - f) kindlaks teha, kuidas on kaetud akende ja uste avad (lihtsad sillused, talad, plaadid);
 - g) kindlaks teha, kas mingi elemendi vigastamine võib lõppeda ainult selle elemendi varisemisega või toob endaga kaasa teiste konstruktsiooniosade varisemise ja nimelt missuguste.

Hoone üksikute osade järelevaatusel on vaja pöörata erilist tähelepanu:

- a) kivikonstruktsioonide juures — seinte, sammaste ja vaheseinte kõrvalekaldumisele vertikaalset, side seinte ja lagede vahel, vaheseinte ja sammaste seisukord (vertikaalpragude olemasolu);
- b) raudbetoon-konstruktsioonide juures — sammaste seisukord (praod, armatuuri kate), talade läbivajumine, kaarte ja võlvide tõmbevööde vigastamatus, kokkupan davate konstruktsioonide toetuskohad (osade nihkumine);
- c) metallkonstruktsioonide juures — elementide väljapaindumine (nötkumine) ja katkemine, keevitusõmbluste, neetühenduste, tugiosade seisukord;
- d) puitkonstruktsioonide juures — elementide purunemine, ühenduste korrasolek, konstruktsioonide või nende elementide väljapaindumine (nötkumine) vertikaalsest tasapinnast, suured konstruktsioonide läbivajumised ja tugevate seisukord.

§ 6. Järelevaatuse tulemusena peab olema koostatud hoonete ja ehitiste kõigi vigastuste üksikasjaline kirjeldus, kusjuures kõik hoonete ja ehitiste konstruktsioonid peavad olema jaotatud oma vigastuste iseloomu ja astme järgi järgmistesse gruppidesse:

- 1) hoone osad, mis võivad kiiresti puruneda ja tulevad kohesele lammutamisele enne taastamistöödele asumist;
- 2) hoone osad, mis on vigastatud ja ähvardavad variseda, kuid mis võimaldavad nende ajutist kõvendamist enne põhitaastamistöödele asumist;
- 3) hoone osad, mis on vigastatud, kuid ei kutsu esile varisemisi, ent takistavad hoone normaalset eksploateerimist (üksikud mürsuläbilöögiaugud lagedes, seintes, katustes, purunenud trepid jne.).

§ 7. Järelevaatuse kokkuvõttes peab ära märgitama taastamistööde teostamise kord ja järjekord. Esimesse järjekorda eraldada § 6 p.1 gruppi kuuluvate ehitiseosade lammutamine, samuti § 6 p. 2 gruppi kuuluvate ehitiseosade ajutine kõvendamine.

§ 8. Hoonete ja ehitiste taastamine peab sündima tööjooniste järgi, mis soovitatavalt tuleksid välja töötada taastamistööde teostamise kohal. Kui projekteerijad ise asuvad ehitusplatsil ja võivad anda tööde teostajaile kõiki vajalikke juhiseid, on lubatav tööd teostada lihtsustatud tööjooniste või eskiiside järgi.

Seejuures on võimalik

- a) lubada tööstushoonetel avade vähendamisi, kui see on kooskõlas tehnoloogilise protsessi tingimustega;
- b) lubada alandada kasulikke koormaid tehnoloogilise protsessi poolt lubatavates piirides. Kui taastamise tulemusena mingile konstruktsiooni elemendile arvestusalu seks võetavad lubatavad koormised on vähenenud, siis peavad uued lubatud koormised olema näidatud joonisel ja vastav plaakat andmetega uutest lubatavatest koormistest peab riputatama kõne all oleva konstruktsiooni elemendi juurde nähtavale kohale;
- c) lubada tööstushoonete kõigis konstruktsioonides tarvitada mitmesuguseid ehitusmaterjale, mille saamise võimalus antud kohas on reaalne.

Taastatavate tööstushoonete osi võidakse ehitada ka mitte neist materjalidest, millest nad olid ehitatud enne.

Ehitiste jaoks, mille teenistusaeg arvestatakse mõningate aastatele, võib lubada konstruktiivseid lahendusi ja materjale, mis normaalses oludes ei ole mitte kõige paremad, kuid tagavad taastamistööde teostamise kiirust ja lihtsust.

Elu- ja ühiskondlike hoonete taastamisel linnade tsentrumites silmas pidada, et kasutatakse ehitusmaterjalid ja konstruktsioonid ei riikuks nende hoonete arhitektuurset ilmet.

§ 9. Barakkelamute ehitamine elamispinna taastamiseks ja suurendamiseks ei ole soovitatav. Barakke võib lubada ainult seal, kus nad on ette nähtud täiesti ajutiselt (ehitus- ja montaaž- jne. tööliste mingi ehitise püstitamise, ehitamise ajaks).

§ 10. Taastamistööde hind määratakse rahalise eelarvestuse kaudu. Viimane koostatakse nende näitarvude alusel, mis väljendavad tööjõu ja materjali kulu tööhulga mõõtühikule (peatükk III).

Peale vigastuste nimekirja koostamist ja vigastuste parandusviiside kindlaks määramist peab koostatama taastamistööde üksikute liikide kohta üksushinnad.

Taastatavate ettevõtete direktsioon kooskõlastab üksushinnad taastamist läbi viiva ehitusorganisatsiooniga ja töid finantseeriva pangaga.

Üksushindade koostamisel käsitada käesoleva juhendi III osa.

Väljamaksud tellija poolt ettevõtjale teostuvad üksushindade järgi faktiliselt tehtud töö eest.

§ 11. Taastamistööde teostamiseks on vajalikud järgmised tehnilised dokumendid:

- a) lühike seletuskiri, mis määrab purustuste suuruse ja iseloomu, ehitise või hoone otsuste pärast taastamist, samuti taastamistööde suuruse ja iseloomu. Juhul, kui taastamise juures nähakse ette taastatavate hoonete või ehitiste konstruktiivsete skeemide muutust, peab seletuskirjas olema nende muutuste põhjendus;
- b) vigastuste nimekiri (loetelu);
- c) rahaline eelarvestus, kus määratakse kindlaks taastamistööde hind;
- d) hoonete ja ehitiste üksikute konstruktiivsete elementide ja osade taastamise tööjoonised või eskiisid.

§ 12. Seletuskiri (sisuliselt asendab tehnilist projekti) ja rahaline eelarve peavad olema kinnitatud kõrgemalseisva instantsi poolt (rahvalkomissariaat, täitevkomitee jne.).

Tööjoonised antakse tööde läbiviimiseks joonised koostanud organisatsiooni vastutusel.

3. Ehitusmaterjalid.

§ 13. Taastamistöödel tuleb maksimaalselt kasutada kohalikke ehitusmaterjale, samuti neid materjale ja ehitusdetalle, milliseid saadakse purunenud hoonete koristamisel ja lammutamisel.

§ 14. Tööstushoonete taastamisel soovitatakse kasutada järgmisi ehitusmaterjale:

- a) vundamentide jaoks — paekivi, killustikku, kruusa, liiva, suuremaid purunenud betoonitükke, munakaid jne.;
- b) seinte jaoks — telliseid, paekive, põlevkivituha ja kipsi blokke, saviplonne (põletamata), TEP-plaate, Rooliit-plaate; seinte täiteks saepuru, turba- või põlevkivituha jne.;
- c) müüri segu ja krohvi jaoks kasutada peamiselt lupja, kipsi, kipsi-savi, lupja-kipsi, põlevkivituha, lupja-savi; tsementi lubada kasutada segudes ainult eriti põhjendatud juhtudel;
- d) vaheseinte jaoks — õõnesgipsplaadid, TER-plaadid, Rooliit-plaadid jne. jne.;
- e) katuse katmiseks — peale põhimaterjalide (ruberoid, katusepapp, asbestvineer, katusekivid, eterniit) võib kasutada sindleid, laaste. Ajutiste katuste katteks ja remondiks võib tarvitada ka vineeri;
- f) tööpinkide-vaheliste läbikäikude pöranda võib põhjendatud juhtudel teha puidust, ülejäänud pöranda osa kõigil juhtudel, kui see lubatav eksploatatsiooni tingimuste seisukohalt, peab olema kas tambitud savist või mullast;
- g) klaasi võib asendada mitmesuguse paberiga (kalk, pergament, rulloompaber ja äärmisel juhul ajalehepaber), mis läbi imbutatakse loodusliku või kunstliku värnitsaga, ümbertöötatud masinaõliga. Paber liimitakse raamide külge puusepa- või kaseinliimiga.

§ 15. Ehitusmaterjalide kogumisel purustatud või vigastatud hoonetest ja ehitistest on soovitatav kinni pidada alltoodud tööde järjekorrast:

- a) terveksjäänud klaaside või klaasimiseks kõlblikkude klaasitükkide eest äravõtmine;
- b) elektrijuhtmete, elektriseadmete ja armatuuride demonteerimine ja kogumine;
- c) kütte- ja ventilatsiooniseadmete, vee- ja gaasijuhtmete kanalisatsioonitorustiku demonteerimine;
- d) alknaraamide, lengide, uste eest äravõtmine;
- e) pörandakatte äravõtmine;
- f) katusekatte äravõtmine;
- g) muude konstruktsioonide demonteerimine;
- h) telliste (kivimaterjali) kogumine ja puhastamine.

Saadud ehitusmaterjalid asetada lattu ja kaitsta hävimise eest.

III

Sõjalise tegevuse läbi vigastatud või purustatud hoonete ja ehitiste taastamistööde rahalise eelarve koostamise juhised.

§ 1. Tööde hinna määramisel sõjalise tegevuse tagajärjel vigastatud või purustatud hoonete või ehitiste korrastamis- ja ülesehitamistööd jaotatakse kahte põhilisse gruppi: avarii likvideerimistööd ja taastamistööd.

§ 2. Avarii likvideerimistööde hulka kuuluvad:

- a) rusude koristamine ja lammutamine, sisse langeda ja kokku variseda ähvardavate hoonete ja konstruktsioonide lammutamine, ehitusprügi väljavedamine;
- b) sõjalise tegevuse läbi kannatanud ruumide puhastamine;
- c) ukse- ja aknaavade ajutine kinnikattmine, hoonete akende ajutine klaasimine, mürsu läbilöögiaukude ajutine sulgemine, kinnimüürimine jne.;
- d) konstruktsioonide ajutine kõvendamine, ajutiste lagede, katusekatete, vaheseinte ja kaistete ehitamine;
- e) veejuhtmestiku, kanalisatsiooni ja keskküttetorustiku lahtisoojendamine (kui need külmunud) ja käiku laskmine;
- f) ajutise elektrijuhtmestiku, signalisatsiooni, vesivarustuse ja muude juhtmete ehitamine;
- g) purustatud hoometes ja ehitistes elektriseadmete väljalülitamine, remont ja asendamine;
- h) kaabli katkemiskohtade ühendamine, vigastatud osade asendamine uutega ja parandatud kaabli proovimine;
- i) ajutiste ühendusjuhtmete tegemine ja ajutiste seadeldiste ja juhtmestikkude (elektri-, gaasi-, vee-, kanalisatsiooni) montaaž;
- j) siibrite sulgemine, avariiväljalaskude avamine ja vesivarustus-gaasi-kanalisatsiooni juhtmestikkude ümber- ja äralülitamine;
- k) lehtrite kinniajamine;
- l) ajutiste torustikkude ehitamine rikutud torustiku asemele;
- m) vigastatud reservuaaride parandamine;
- n) teede läbisõiduosa purustamine rusudest, teede muldkeha ja katte parandamine;
- o) teised avarii likvideerimistööd, mis oma iseloomult sarnanevad ülalloetletutega.

§ 3. Avarii likvideerimistööde teostamise aluseks on vigastatud hoonete ja ehitiste ülevaatusakt (võimaluse korral kasutada olemasolevaid tehnilisi dokumente, projekte antud hoone või ehitise kohta). Mingit tehnilist dokumenti peale ülevaatusakti enne avarii likvideerimistöödele asumist ei koostata.

§ 4. Tehtud avarii likvideerimistööde kohta koostatakse väljaantud töökäskude, tegelikult kulutatud materjalide, transpordi, mehhanismide jne. kulu põhjal rahalis-materjalide aruanne. Avarii likvideerimistööd finantseeriv pank teostab väljamakse nimetatud rahalis-materjalide aruande põhjal.

Otsesed kulud, samuti personaali ülalpidamise ja teised lisakulud, mis seotud otseselt avarii likvideerimistööde läbiviimisega, võetakse rahalis-materjalide aruandesse sisse nende faktiilises suuruses.

Ehituskontorite, -valitsuste ja -trustide administratiiv-majanduslikud ja teised lisakulud selles osas, mis seotud mingi avarii likvideerimistöödega, võetakse sisse vastava avariilikvideerimistööde rahalis-materjalide aruandesse.

Rahalis-materjalide aruandele lisatakse juurde järgmised andmed:

- a) tegelikult kulutatud tööaeg töötundides;
- b) kulutatud materjalide loetelu ja hulk väljendatud mõõtühikutes, mis on iseloomustavad antud ehitusmaterjalidele;
- c) tegelik transpordi kulu tonnkilomeetrites või hobupäevades;
- d) mehhanismide töö masin-vahetustes.

Väljamaksud töölistele teostatakse faktiiliselt tehtud töö hulga või töötundide alusel, kusjuures vastav ajanorm ja töötasu hinne määratakse kehtivate normide („Aja ja hinnete sõrendatud normid ehitustööde kohta 1942. a.“ venekeelne tekst; „Ehitustööde ühtsed normid ja hinded 1939“ venekeelne tekst — jne.) põhjal, neid korrigeerides NSVL Ehituse Rahvakomissari käskkirja nr. 30 — 19. jaanuarist 1944. a. lisa — „Ehitus-montaažitööde hinnete ja normide muutmine NSVL RKN määruse nr. 38 — 11. I 1944. a. alusel“ kohaselt (vt. juhiste lisa — tabel nr. 1).

§ 5. Taastamistööde hulka kuuluvad kõik sise- ja välistööd, mille eesmärgiks on purustatud või vigastatud hoone või ehitise viimine seisukorda, mis võimaldab selle edasist ekspluateerimist.

§ 6. Sõjalise tegevuse tagajärjel purustatud või vigastatud hoonete ja ehitiste taastamistööde finantseerimiseks koostatakse rahaline eelarve. Hoonete ja ehitiste liik, otstarve ega taastamistööde hinna väiksus ei ole mõõduandev rahalise eelarve ärajätmiseks.

§ 7. Taastamistööde rahaline eelarve koostatakse „Leningradi elamute kapitaalremonttööde üksushinnete kogu 1943. a.“ (Сборник единичных расценок на работы по капитальному ремонту жилых домов, Ленинград 1943 г.), „Аја ja hinnete sõrendatud normid ehitustööde kohta 1942. a.“ (Укрупненные нормы времени и расценки на строительные работы 1942 г.) või „Ehitustööde ühtsed normid ja hindad 1939. a.“ (Единые нормы выработки и расценки на строительные работы 1939 г.) ja teiste kehtivate normide alusel.

Kõigi käesolevas paragrahvis nimetatud normide kogudes antud ajanormid ja tööjõuhindad korrigeeritakse „Ehituse Rahvakomissari käskkirja nr. 30 — 19. jaanuarist 1944. a. 1944. a. lisa — Ehitus-montaažtööde hinnete ja normide muutmine NSVL RKN määruse nr. 38 — 11. I 1944. a. alusel“ kohaselt (vt. juhiste lisa — tabel nr. 1).

Ehitusmaterjalide hinna aluseks on ehitusmaterjalide hinna kalkulatsioon.

§ 8. Taastamisperioodi esimeste kolme kuu jooksul võib ehitiste ja hoonete taastamistööde rahalist eelarvet koostada „Hinnakirjast ja selle rakendamise juhised saksa fašistlike vallutajate ja tema kaaslaste poolt riigi-, kooperatiivseile, ühiskondlikele ettevõtetele, asutistele, organisatsioonidele ning kolhoosidele tekitatud kahjude arvestamiseks“ (NSVL RKN määrus nr. 664, 17. juunist 1943. a.) (О ценниках и инструкции по их применению для учета ущерба, причиненного немецко-фашистскими захватчиками и их сообщниками государственным, кооперативным и общественным предприятиям, учреждениям и организациям, а также колхозам (постановление Совнаркома Союза ССР № 664 от 17 июня 1943 г.) alusel, välja minnes taastatava ehitise kubatuurist ja taastamisele tulevate ehitisosade protsentuaalsest väärtusest. Kui taastamistöö antud objekti juures kestab üle kolme kuu, tuleb ülaltoodud eelarve täpsustada käesoleva juhise § 7 kohaselt.

§ 9. Taastamistööid finantseeriv pank teostab väljamakse rahalis-materjalide aruande põhjal, mis koostatakse töökäskude, tegelikult kulutatud materjalide, transpordi ja mehhanismide jne. kulu alusel.

Väljamaksud töölistele teostatakse § 4 toodud korra kohaselt.

§ 10. Taastamistööd, mis omavad uue ehitise teostamise iseloomu, eelarvestatakse tavalise, uute ehitiste rahalis-eelarvestamise korra kohaselt.

§ 11. Lisakulude % taastamistööde rahalises eelarves ja aruandes võetakse:

- a) hoonete ja konstruktsioonide osade lammutamise ja koristamise, rusude kõrvaldamise, ehitusprügi väljavedamise, samuti teiste ehitusplatsi ettevalmistustööde juures 105% tööjõu hinnast;
- b) tööstus- ja kommunaalehitiste ja hoonete (välja arvatud punkt c all nimetatud ehitised) taastamistööde juures 24% otsesest kuludest;
- c) eluhoonete, võõrastemajade, koolide ja haiglate taastamistööde juures 23% otsesest kuludest;
- d) kui mingi ehitise või hoone ehitamisel on ette nähtud kõrgendatud lisakulude %, siis sama % rakendatakse ka selle ehitise taastamistööde rahalis-eelarve koostamise juures.

§ 12. Rahalises eelarves ja üksushinnetes kõigi materjalide hind võetakse uute materjalide hindade alusel. Kui ehitusel osutub võimalikuks kasutada materjale, mis saadud ehitiste lammutamisel, siis rahalis-eelarve kokkuvõttes viimase tehtena arvestatakse eelarvest maha differentis, mis sõltub kasutatava materjali ja vastava uue materjali hindade vahest (mõlemal juhul franko tööplats). Kasutatava (vana) materjali hinna määramisel võetakse arvesse kõik kulutused, mis tehtud antud materjali muutmiseks kasutamiskõlblikuks.

§ 13. Sisseseade omahind rahalises eelarves võetakse kehtivate hinnakirjade järgi, juurde lisades sisseseade ehitusplatsile transportimise kulud. Kui sisseseade saadakse reevakueerimise või evakueerimise teel, siis sisseseade hinda rahalises eelarves ei näidata.

§ 14. Sisseseade remondi rahaline eelarve koostatakse vastavate normide või tehase kalkulatsioonide alusel. Mõlemal juhul lisakulude % võetakse antud tehase kohta kehtiva lisakulude % määra alusel. Normaalse tehase lisakulude määr on 175%.

§ 15. Tööstuse sisseseade monteerimiskulud rahalises eelarves määratakse antud tööstusharus kehtivate montaažtööde normide kohaselt.

§ 16. Ettenähtamatute tööde arvel nähakse ette rahalises eelarves reserv 8% suuruses eelarve üldsummast (sisseseadete hinda kaasa arvamata).

Tabel nr. 1.

Ehituse Rahvakomissari käskkirja nr. 30—19. jaanuarist 1944

I s a.

Ehitus-montaažitööde hinnete ja normide muutmine NSVL
RKN määruse nr. 38—11. I 1944 alusel.

Jrk. nr.	Tööala nimetus	Muudatuse %		Hinde suuren- dus %
		Tööhulga normis	Ajanormis	
A.	Mullatöölised (Землекопы)	— 15,0	+ 17,7	77
B.	Üldehitustöölised (Рабочие, занятые на общестроительных работах)			
	Armatuuritöölised (Арматурщики)	— 9,1	+ 10,0	60
	Betoonitöölised (Бетонщики)	— 13,0	+ 15,0	41
	Müüritöölised (Каменщики)	— 16,7	+ 20,0	65
	Katusekatjad (Кровельщики)	— 5,7	+ 6,0	30
	Maalrid (Маляры)	—	—	33
	Kiivoodritöölised, marmori-, kivitahujad ja poleerijad (Облицовщики-гранитчики, мраморщики, камнетесы и полировщики)	—	—	23
	Pae- ja mosaiiktöölised (Плиточники и мозаичники)	—	—	23
	Potisepad (Печники)	—	—	23
	Puusepad (Плотники)	— 13,8	+ 16,0	65
	Transporttöölised (välja arvatud töölised raud- ja veeteedel) (Рабочие, занятые на транспортных работах, кроме погрузочно-разгрузочных рабочих на жел. дор. и водном транспорте)	— 10,7	+ 12,0	38
	Ekskavaatori ülemise brigaadi töölised (Экскаваторных верхних бригад)	— 15,0	+ 17,7	62
	Muud töölised, kelle eriala ülalpool ei ole nimetatud (Разнорабочие)	—	—	23
	Klaasijad (Стекольщики)	— 9,1	+ 10,0	49
	Laudsepad (Столяры)	— 13,0	+ 15,0	55
	Krohvijad (Штукатуры)	— 9,1	+ 10,0	49
C.	Spetsiaaltöölised (Рабочие, занятые на специальных работах)			
	Ehitus-metallitöölised, metallkonstruktsioonide valmistajad ja monteerijad (Рабочие на обработке металла, изготовлении и монтаже металлоконструкций)	+ 13,0	— 11,5	40
	Sisemised sanitaar-tehnilised töölised (Рабочие по внутренней сантехнике и отоплению)	+ 5,8	— 5,5	48
	Välimised sanitaar-tehnilised töölised (Рабочие по внешней сантехнике)	—	—	56
	Elektromontaažitöölised (Электромонтажники)	+ 10,5	— 9,5	40
	Ehitusmasinaid teenivad töölised (välja arvatud ekskavaatorite teenivad töölised) (Рабочие, обслуживающие строительные машины (кромe экскаваторов)	—	—	59
	Teede ehitustöölised (Путевые и дорожные рабочие)	—	—	38
	Küttekollete, tulekindlate voodrite ladujad ja korstnaladujad (Печники, огнеупорщики и трубоклады)	—	—	50
	Muud töölised, kes töötavad metallistide tariifide järgi (Прочие рабочие, тарифицируемые по сетке металлистов)	+ 13,6	— 12,0	39
	Töölised, kes töötavad kohalikkude normide järgi (Рабочие, работающие по местным нормам)	+ 35,1	— 26,0	11

Ehituse Rahvakomissariaadi Töö ja Töötasu Osakonna Juhataja
S. Mitin

Vorm nr. 1.

Ehitusmaterjalide hinna kalkulatsioon 194... a. hindade ja normide alusel.

Jrk. nr.	1	Materjali nimetus	2	Lähtejaam	3	Möötihiik Mahukaal	4	Tootja riiklik müügi-hind	5	Varustus-turustus-organisat-siooni ku-lud	6	Taara-kulud	7	Transpordi kulud	8	Kokku franko ehitusladu	9	Ehiusiao kuld (3,5%)	10	Materjali lõplik hind rublades	11
----------	---	-------------------	---	-----------	---	--------------------	---	---------------------------	---	---	---	-------------	---	------------------	---	-------------------------	---	----------------------	----	--------------------------------	----

6. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrus

inventariseerimise ja arvestamise korraldamise kohta vabastatud Eesti NSV territooriumil.

Inventariseerimise ja arvestamise uuesti siseseadmine on tähtsamaks riiklikuks ürituseks, mis aitab kindlustada saksa fašistlike vallutajate poolt purustatud majanduse kiireimat ülesehitamist.

NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määruse 4. märtsist 1943 nr. 229 „Arvestamise ja aruandluse uuesti siseseadmise kohta saksa fašistlikust okupatsioonist vabastatud rajoonides“ ning ENSV RKN 20. märtsi 1944 nr. 51-a määruse „Nõukogude asutiste, ettevõtete, organisatsioonide ja peremeheta varade ning mõningat liiki trofeede kohta“ § 5 arendamiseks Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kohustada kõiki riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ja asutiste juhatajaid teostama kohe pärast Eesti NSV territooriumi vabastamist saksa okupatsioonist kõigi varade ja muude materjalsete väärtuste — hoonete ja ehitiste, masinate ja siseseadete, transport- ja sidevahendite, elusloomade ja -lindude ja muude väärtuste — hindamist ja inventariseerimist alljärgnevas korras:

- arvelevõtmist teostab see ettevõtte, organisatsioon või asutis, kelle valduses olid need varad või materjalsed väärtused enne saksa okupatsiooni 1941. a.;
 - arvelevõtmisele ja hindamisele kuuluvad kõik vastava ettevõtte, organisatsiooni või asutise territooriumil asuvad varad ja muud materjalsed väärtused;
 - inventariseerimist ja hindamist teostab komisjon, kelle koosseisu kuuluvad ettevõtte juhataja või tema asetäitja (komisjoni esimees), pea- või vanem raamatupidaja ja vastavad eriteadlased.
- Mittetöötavate ja mittetaastatavate ettevõtete inventariseerimine toimub komisjonide poolt, millised nimetatakse kõrgemalseisvate organisatsioonide või kohalikkude täitevkomiteede poolt;
- põhivahendite hindamisel võetakse aluseks hinnakirjad, mis on kehtima pandud sõjakahjude hindamiseks.

Purustamisest ja hävinemisest täielikult säilinud põhivahendid võetakse arvele täielikus esialgses väärtuses, arvates sellest maha normaalne amortisatsioon nende põhivahendite kulumise kohaselt.

Osaliselt purustatud ja osaliselt hävitatud põhivahendid võetakse arvele täielikus esialgses väärtuses, arvates sellest maha nende põhivahendite amortisatsioon ning purustatud osade väärtus. Purustatud ja hävitatud põhivahendite väärtus määrab

takse kindlaks protsendilises vahekorras inventariseerimise komisjoni poolt ekspertiisi teel.

Täiesti hävitatud ja purustatud põhivahendid, millede ülesehitamine on võimatu, võetakse arvele, lähtudes nende põhivahendite lammutamisel või realiseerimisel saadavatest väärtustest (ehitusmaterjalid, metallid jne.);

- e) tooted, toorained ja materjalid (käibe vahendid) võetakse arvele kooskõlas nende faktilise kogusega ja kvaliteediga tootmise omahinnaga või tööstuse väljalaskehinnaga, arvates maha käibemaks ja kasum.

Põllumajanduslikud saadused võetakse arvele riikliku kohusliku müügi (varumise) hinnaga;

- f) inventariseerimise andmed on põhiliseks materjaliks korrektiivide tegemisel ettevõtete bilanssides. Juhul, kui pole säilinud arvepidamise dokumente, on inventariseerimise andmed aluseks ettevõtte algbilansi koostamisel;

- g) inventariseerimise materjalid vormistatakse aktiga ja kirjutatakse alla inventariseerimise komisjoni poolt. Vastutus teostatud inventariseerimise täiuslikkuse ja õigsuse eest langeb aktile allakirjutanud isikutele.

Märkus: Kohalikud täitevkomiteed teotsevad oma korraldusse võetud peremeheta ja ajutiselt äraolijate kodanike ja Punaarmee trofee-organite poolt arvele võtmata jäänud varade hindamisel ja arvelevõtmisel käesolevas määruses ettenähtud korras;

- h) inventariseerimise aktide alusel korrigeeritud või algbilansid esitatakse rahandusorganitele ja kõrgemalseisvatele organisatsioonidele mitte hiljem kui kaks kuud pärast maakonna (linna) territooriumi vabastamist.

Rahvakomissariaadid, RKN juures asuvad keskasutised ja täitevkomiteed võivad määrata lühemaid tähtaegu inventariseerimise teostamiseks ja bilansside esitamiseks, olenevalt ettevõtte, organisatsiooni või asutise suurusest.

2. Keelata täitevkomiteedel ja ettevõtete, organisatsioonide ning asutiste juhatajatel iga sugune materjalsete väärtuste üleandmine enne neid arvele võtmata.

3. Tööstuslike ja kaubanduslike eraettevõtete omanikud või valdajad, kes kasutavad palgalist tööjõudu, on kohustatud samuti hindama ja in-

ventariseerima ettevõtte faktiliselt kohal olevad põhi- ja käibe vahendid ning inventariseerimise andmed esitama kohalikule rahandusosakonnale hiljemalt 1 kuu jooksul arvates maakonna (linna) vabastamisest saksa okupatsioonist. Kohalikel täitevkomiteedel on õigus määrata antud tähtajast lühemaid tähtaegu inventariseerimise andmete esitamiseks.

4. Kohustada ENSV Rahvakomissare, ENSV RKN juures asuvate keskasutiste juhatajaid instrueerima operatiivgruppe ja rajoonidesse väljasõitvaid töötajaid ja varustama neid inventariseerimiseks ja algbilansside kokkuseadmiseks vajalikkude materjalidega ja hinnakirjadega.

5. Kontroll ja üleskerkinud küsimuste lahendamise väärtuste inventariseerimise ja bilansside esitamise alal panna ENSV Rahanduse Rahvakomissariaadile ja ENSV Statistika Valitsusele ja nende kohalikkudele organitele.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Esimehe Asetäitja A. Veimer.

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu
Asjadevalitseja Asetäitja A. Borkman.

Leningradis, 1. augustil 1944. Nr. 99.

7. Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu korraldus.

Kõik kodanikud, kelle käes on sõjaolukorra tõttu võraid riiklikke, ühiskondlikke kui ka eraisikute varasid, on kohustatud tähendatud varad ära viima või nende olemasolust teatama hiljemalt 10. oktoobriks k. a. nende varade seaduspärastele omanikele või valdajaile.

Peremeheta varadest ja varadest, mille seaduspäraste omanike või valdajate praegune asukoht teadmata, tuleb samaks tähtajaks teatada kohalikule töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele (ENSV RKN määrus nr. 51-a, 20. märtsist 1944).

Isikud, kes antud tähtajaks ei too ära või ei teata võõra vara olemasolust, langevad kohtu alla kui võõra vara riisujad ja karistatakse sõjaaja seaduste kohaselt.

ENSV RKN Esimees A. Veimer.

ENSV RKN Asjadevalitseja aset.

A. Tamarkin.

Tallinn, 29. septembril 1944. Nr. 221.